

REGULERINGSKOMMISSIE VOOR ENERGIE IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Advies

ADVIES-2010/126-104

betreffende

**Het investeringsplan voor
elektriciteit, voorgesteld door de
Brusselse Gewestelijke
Transmissienetbeheerder ELIA voor
de periode 2011-2018**

gegeven op basis van artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, gewijzigd door de artikelen 30, 31 en 32 van de ordonnantie van 14 december 2006

26 november 2010

Inhoudsopgave

0	Juridische context van dit verslag.....	3
1	Voorafgaande uiteenzetting en voorgeschiedenis	4
2	Structuur van het ontwerpplan.....	4
3	Follow-up van de vorige planning.....	5
3.1	Versterkingsinvesteringen.....	5
3.2	Vervangingsinvesteringen	6
4	Planning tegen 2012.....	7
4.1	Versterkingsinvesteringen.....	7
4.2	Vervangingsinvesteringen	8
5	Planning tegen 2018.....	9
5.1	Gehandhaafde investeringspistes.....	9
5.2	Opgegeven investeringspistes	10
5.3	Nieuwe investeringspistes	10
6	Conclusies.....	10

0 Juridische context van dit verslag

Artikel 12 van de ordonnantie van 19 juli 2001 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (hierna “de elektriciteitsordonnantie” genoemd), gewijzigd door de artikelen 30, 31 en 32 van de ordonnantie van 14 december 2006, luidt als volgt:

“§ 1. De netbeheerders stellen, elk binnen hun bevoegdheid, een investeringsplan op om de continuïteit en de betrouwbaarheid van de leveringen op het net, waarover zij het beheer uitoefenen, te verzekeren.

Het investeringsplan bevat ten minste de volgende gegevens:

- 1° een beschrijving van de bestaande infrastructuur en van de staat van veroudering ervan;*
- 2° een raming van de capaciteitsbehoeften, rekening houdend met de waarschijnlijke evolutie van het verbruik en met de kenmerken ervan;*
- 3° een beschrijving van de ingezette middelen en van de investeringen die moeten worden gedaan om tegemoet te komen aan de geraamde behoeften, met inbegrip van, in voorkomend geval, de versterking of de installatie van koppelingen teneinde de juiste verbinding te waarborgen met de netten waarmee het net is verbonden;*
- 4° het vastleggen van de nagestreefde kwaliteitsdoelstellingen, in het bijzonder met betrekking tot de duur van de onderbrekingen en de kwaliteit van de spanning;*
- 5° het gevoerde milieubeleid;*
- 6° de beschrijving van het onderhoudsbeleid;*
- 7° de lijst van interventies in noodgevallen die zich hebben voorgedaan tijdens het voorbije jaar.*

§ 2. Het plan, opgesteld door de regionale transmissienetbeheerder, heeft betrekking op een periode van zeven jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende zeven jaren, volgens de procedure vastgesteld in § 1. Het plan, opgesteld door de distributienetbeheerder, heeft betrekking tot een periode van vijf jaar; het wordt elk jaar aangepast voor de volgende vijf jaren, volgens de procedure vastgesteld in § 1.

§ 3. De voorstellen van investeringsplan worden op 15 september van het jaar dat voorafgaat aan het eerste jaar waarop het plan betrekking heeft aan de Commissie bezorgd. Na advies van de Commissie, dat eveneens rekening moet houden met de relaties tussen de gas- en de elektriciteitsmarkt en tussen de markten van arm en rijk aardgas, worden deze voorstellen ter goedkeuring voorgelegd aan de Regering.

Bij gebrek aan een beslissing van de Regering op 31 december van het in lid 1 bedoelde jaar, of uiterlijk drie en een halve maand na de neerlegging van de voorstellen van investeringsplannen, worden de voorstellen van investeringsplan geacht goedgekeurd te zijn, en zijn de netbeheerders gebonden door de investeringen.

De Commissie kan, in het belang van de gebruikers en rekening houdend met de milieucriteria, de netbeheerder het uitdrukkelijke bevel geven om bepaalde vanuit technisch en financieel oogpunt alternatieve of aanvullende investeringen te bestuderen. Deze studies moeten worden uitgevoerd binnen een termijn die rekening houdt met de termijnen voor goedkeuring van de in het bovenstaande lid vermelde investeringsplannen.

§ 4. Elk jaar dienen de netbeheerders de Commissie een reeks inlichtingen over te maken omtrent de infrastructuur en ouderdom van het net, de aard en het aantal defecten, het herstellingsbeleid, het beleid op het vlak van bevoorrading en noodoproepen en een gedetailleerde schatting van de capaciteitsnoden.

Na advies van de Commissie, stelt de Regering de nadere regels met betrekking tot deze verplichting vast. Zij kan de netbeheerders eveneens de verplichting opleggen, de Commissie hun onderhoudsprogramma's te bezorgen, volgens nader te bepalen regels.”

I Voorafgaande uiteenzetting en voorgeschiedenis

1. In haar advies 89 (advies-20091127-089) stelde BRUGEL de Regering voor om het investeringsplan van de Gewestelijke Transmissienetbeheerder (GTNB) voor de periode 2010-2017 goed te keuren, op voorwaarde dat er door laatstgenoemde extra informatie bezorgd werd in verband met de door BRUGEL geformuleerde vragen.

De GTNB heeft de vereiste informatie verstrekt per post en tijdens de vergaderingen die aan de analyse van het investeringsplan voor 2011-2018 voorafgingen (zie de conclusie van dit advies).

Hierna volgt een beknopt overzicht, in chronologische volgorde, van de verschillende uitwisselingen die met de GTNB plaatsvonden.

2. Op 15 september 2010 bezorgde de GTNB aan BRUGEL het voorgestelde investeringsplan voor het Brusselse gewestelijke transmissienet voor de periode 2011-2018.
3. Op verzoek van BRUGEL werd er op 29 september 2010 een eerste aan de analyse van het investeringsplan voorafgaande vergadering met de GTNB belegd. Deze vergadering was gewijd aan de voorstelling van het voorgelegde plan voor de periode 2011-2018 en aan de door BRUGEL in haar vorige advies geformuleerde verzoeken (zie punt 1 hierboven). De details van de voorgestelde planning werden tijdens een tweede werkvergadering besproken, die op 7 oktober 2010 plaatsvond.
4. In een aan de GTNB gericht schrijven van 11 oktober 2010, maakte BRUGEL gewag van haar vaststellingen met betrekking tot de gegevens die ze in haar vorige advies (advies-20091127-089) had gevraagd en die niet in het investeringsplan voor de periode 2011-2018 opgenomen waren (zie punt 1 hierboven). In deze brief herhaalde BRUGEL haar verzoek met betrekking tot deze informatie en uitte ze haar wens om deze als aanvulling op het plan te ontvangen.
5. Op 9 november 2010 ontving BRUGEL het antwoord van de GTNB op het door BRUGEL op 11 oktober 2010 verstuurd schrijven (zie punt 4 hierboven). De antwoorden van de GTNB werden opgenomen in onderhavig advies.
6. In zijn antwoord op de vraag van BRUGEL om informatie over de nieuwe organisatie van de "dispatching" voor de zone Brussel, heeft de GTNB in een schrijven van 19 november 2010 bevestigd dat op middellange termijn het beheer van het gewestelijk transmissienet in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitsluitend zal worden verzekerd door het controlecentrum van Namen (zie de conclusie van dit advies).

2 Structuur van het ontwerpplan

Net zoals voor zijn vorige investeringsplan, is het door de GTNB voor de periode 2011-2018 voorgestelde ontwerpplan ingedeeld in 7 hoofdstukken en één conclusie.

- Hoofdstuk 1 beschrijft de hoofdlijnen van het beleid voor de ontwikkeling van het Brusselse gewestelijk transmissienet.
- In hoofdstuk 2 wordt de balans opgemaakt van de staat van vordering van de in de vorige investeringsplannen voorziene projecten. Het gaat om de projecten ter versterking van het

36 kV-net. De versterkingen van het 150 kV-net die verband houden met het gewestelijk transmissienet, werden ter informatie opgenomen.

- Hoofdstuk 3 beschrijft zeer beknopt het kortetermijnbeleid voor de versterking van het gewestelijke transmissienet tegen 2012.
- In hoofdstuk 4 wordt er een overzicht gegeven van de investeringsmogelijkheden tegen 2018, waarbij de projecten die al werden voorgesteld in de vorige plannen, worden opgesomd en besproken.
- Hoofdstuk 5 komt terug op de planning op korte termijn en buigt zich over het preventieve onderhoudsbeleid en de aanvullende projecten voor vervanging van het 36 kV-net. Aan dit hoofdstuk werd een nieuw gedeelte toegevoegd, dat gewijd is aan de opvolging van het vervangingsbeleid, om de evolutie van de relatieve leeftijd van de uitrusting van het gewestelijke transmissienet te beschrijven.
- In hoofdstuk 6 wordt het milieubeleid van de GTNB voorgesteld en wordt de uitvoering ervan geïllustreerd aan de hand van concrete projecten.
- Hoofdstuk 7 is gewijd aan de doelstellingen van de GTNB in verband met de nagestreefde kwaliteitsindicatoren.
- In de conclusie van zijn investeringsplan brengt de GTNB de doelstellingen van elk hoofdstuk van zijn plan in herinnering en beschrijft hij het beleid met betrekking tot de uitvoering van zijn investeringen voor de periode 2011-2018.

3 Follow-up van de vorige planning

Net zoals voor de vorige investeringsplannen legt de GTNB de opgemaakte balans van de vorderingsstaat van de in het vorige investeringsplan voorziene projecten voor. Deze investeringen werden verricht in het kader van het beleid ter versterking van het net dat bedoeld is om de capaciteit van zijn 36 kV-net te verhogen, en het vervangingsbeleid dat erop gericht is om de betrouwbaarheid van het net op een gepast niveau te handhaven.

3.1 Versterkingsinvesteringen

In hetgeen volgt, worden de belangrijkste versterkingsprojecten beschreven, waarvan de ingebruikneming in de vorige investeringsplannen op korte termijn bepleit werd.

- **Versterking van de post Drogenbos:**

Ter herinnering: dit project bestond in de vervanging van de bestaande transformator (75 MVA) door een transformator met een groter vermogen (125MVA), waarmee tegemoetgekomen zou kunnen worden aan de groeiende vraag ter hoogte van de post van Drogenbos. Deze versterking van het 36 kV-net kwam er vanaf het 150 kV-net.

De ingebruikneming van dit versterkingsproject was aanvankelijk voorzien voor 2008, maar vond uiteindelijk in 2009 plaats. De opgelopen vertraging werd toegeschreven aan technische moeilijkheden die zich voordeden tijdens de uitvoering van de werken.

- **Versterking van de bevoorrading van de Vijfhoek:**

De ingebruikneming van de twee nieuwe transformatoren (50 MVA) in de Helihaven was initieel gepland voor 2008, maar werd uitgesteld tot 2009 ten gevolge van de verlenging van de procedures voor het bekomen van de vergunningen voor de bouw van het nieuwe gebouw.

In tegenstelling tot wat er bij de vorige planning gebeurde, werd er geen enkel van de al voorziene projecten uitgesteld en blijven deze dus nog gepland voor dezelfde data. Dat neemt echter niet weg dat er nog geen enkele datum werd vastgelegd voor de realisatie van de versterking, door middel van een nieuwe 36/11 kV-transformator (25 MVA), van de post van Elan. Dit uitstel werd gerechtvaardigd door de vertraging van het verbruik op deze post.

Ter herinnering: dit project vereiste investeringen vanwege de Brusselse distributienetbeheerder (DNB) in de 11 kV-cabine van deze post. De GTNB en de DNB coördineren namelijk de benodigde investeringen in hun respectieve netten, teneinde de oplossingen te realiseren, die werden weerhouden voor de verhoging van het vermogen in bepaalde koppelingpunten.

Voor dit project verrichtte de DNB al de renovaties die hem betroffen, met name met betrekking tot de 11 kV-uitrusting. Als de evolutie van het verbruik dit vereist, zou de DNB tijdelijke belastingsoverhevelingen naar andere bestaande bevoorradingspunten moeten verrichten.

3.2 Vervangingsinvesteringen

Zoals eerder al gepreciseerd werd, beoogt het vervangingsbeleid van de GTNB de handhaving op een gepast niveau van de betrouwbaarheid van het gewestelijke transmissienet. Dit beleid steunt op een preventief onderhoudsprogramma en de vervanging van onderdelen die weinig betrouwbaar zijn. Behalve in dringende gevallen, worden deze investeringen gecoördineerd met de versterkingsinvesteringen.

De belangrijkste vervangingsprojecten die werden uitgevoerd in het kader van de vorige planning, zijn de volgende:

- **Vervanging van de vermogensschakelaars en beveiligingsvoorzieningen en telecontrole:**

De vermogensschakelaars die niet alle garanties boden in termen van onderbrekingsvermogen, werden in 2009 in de post Helihaven vervangen. Dat gebeurde in het kader van het project ter versterking van het transformatievermogen van de post Helihaven.

Deze post werd ook voorzien van beveiligingsvoorzieningen, waarmee het risico op foute schakelingen kan worden beperkt.

Om de betrouwbaarheid van de bevoorrading door het verminderen van de hersteltijd van het materiaal na een incident te verbeteren, werd de uitrusting voor telecontrole op deze post vervangen.

Het grootste verschil dat werd vastgesteld met betrekking tot de vorige planning, betreft het volgende project:

- **Renovatie van de middenspanningscabine te Pacheco:**

De renovatiewerken aan de middenspanningscabine te Pacheco werden nogmaals uitgesteld, dit keer tot 2013. Deze werken hadden namelijk uitgevoerd moeten zijn in synergie met de versterkingen van deze post door de installatie van een nieuwe 150/11 kV-transformator. Omwille van redenen die bij punt 6 van dit advies worden aangehaald, werd deze versterkingsinvestering uitgesteld tot 2013.

Over het geheel genomen kunnen we voor de versterkings- en vervangingsinvesteringen stellen dat de in de vorige planning voorziene projecten gerealiseerd werden en dat de vastgestelde vertragingen toe te schrijven zijn aan diverse beperkingen, met name het beheer van de verzoekers, de administratieve vergunningen en het beheer van de werken.

De GTNB bevestigt dat deze vertragingen geenszins de betrouwbaarheid van zijn net in het gedrang brengen en dat de methode voor de exploitatie van het net voldoende flexibel is om, indien nodig, oplossingen te voorzien om het ontbreken van de voorziene investeringen op te vangen.

4 Planning tegen 2012

Het voorgestelde investeringsplan berust op dezelfde grondslagen die voor de vorige plannen werden bepaald en in advies 89 van BRUGEL (advies-2009/127) werden besproken.

Ter herinnering: de bevoorrading van de gebruikers van het gewestelijke transmissienet van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) wordt verzekerd door het net van spanningsniveau 36 kV dat door de GTNB beheerd wordt, of door het middenspanningsnet van 5 kV, 6 kV of 11 kV dat door de Brusselse DNB beheerd wordt. Het middenspanningsnet wordt bevoorraad vanuit het 36 kV- of het 150 kV-net.

De dimensionering van het 36 kV-net houdt hoofdzakelijk verband met de verbruiksvoorspellingen per koppelpunt, aangezien de gedecentraliseerde productie in het BHG gering blijft. Over het algemeen zijn deze voorspellingen gebaseerd op macro-economische hypothesen die de normale groei van de vraag naar elektriciteit weerspiegelen, en op micro-economische hypothesen die de vooruitzichten inzake lokale ontwikkeling vertalen en die in het BHG blijven overwegen. Daarom baseert de GTNB zich op de door de Brusselse DNB bezorgde gegevens om de behoeften in termen van capaciteit van het gewestelijke transmissienet te bepalen. Deze gegevens worden geëxploiteerd om knelpunten te identificeren¹ en de eventuele oplossingen worden vervolgens tussen de twee partijen besproken. In de eerste plaats worden er belastingsoverhevelingen van de verzadigde posten naar de naburige posten voorzien. Bij ontstentenis worden er meer structurele oplossingen weerhouden, met name door het versterken van de bestaande post of de creatie van een volledig nieuwe post.

Sommige investeringen op het 150 kV-net en bepaalde investeringen die verband houden met versterkingen van het 36 kV-net, worden ter informatie door de GTNB vermeld. Hetzelfde geldt voor de in het Vlaams Gewest gesitueerde versterkte 36 kV-stukken die het Brusselse transmissienet beïnvloeden. Deze investeringen vallen natuurlijk niet onder het investeringsplan.

4.1 Versterkingsinvesteringen

Om de investeringsprojecten tegen 2012 te bepalen, verrichtte de GTNB een modellering van belastingafvloeiingen volgens de verbruiksverwachtingen en rekening houdend met de

¹ De kritieke punten of de technische criteria tussen verbruik en productie worden niet meer geverifieerd.

belastingsoverhevelingen die al met de DNB waren overeengekomen. Op basis hiervan konden een aantal knelpunten in het centrum van Brussel geïdentificeerd worden. Het centrum van Brussel wordt namelijk gekenmerkt door een aanhoudende toename van het verbruik, wat op termijn tot een verzadiging van het 36 kV-net op deze plaats zal leiden.

Om deze knelpunten op te lossen, voorziet de GTNB tegen 2012 de volgende projecten:

- **Versterking van het deelnet Buda-Schaarbeek**

Het 36 kV-net dat de post van Schaarbeek met het centrum van Brussel verbindt, meer bepaald de posten Voltaire, Keizer Karel en Scailquin, zouden op termijn hun verzadigingspunt moeten bereiken. Om dit probleem te verhelpen, voorziet de GTNB een bijkomende injectie van 11 kV vanuit het 150 kV-net. Deze oplossing biedt twee voordelen: enerzijds wordt hierdoor het 36 kV-net verlicht en anderzijds zorgt het voor een bijkomende transformatiecapaciteit om het hoofd te bieden aan de toekomstige stijgingen van het verbruik in deze zone. Dit zou moeten gebeuren door de installatie van een nieuwe 150/11 kV-transformator van 50 MVA in een nieuwe 150 kV-post die op de site van Keizer Karel gebouwd dient te worden. De bevoorrading van deze nieuwe post zal, in eerste instantie, vanuit Schaarbeek gebeuren via een 150 kV-kabel. Op lange termijn zou hieraan een tweede 150 kV-bevoorrading vanuit de post van Woluwe toegevoegd kunnen worden (zie paragraaf 5.1 van dit advies).

- **Versterking van de transformatie naar 11 kV in Schaarbeek**

Om de stijgingen van het verbruik in Schaarbeek op te vangen, voorziet de GTNB de vervanging van vier 36/11 kV-transformatoren (35 MVA) door twee 150/11 kV-transformatoren met elk een vermogen van 50 MVA. Deze oplossing zou het 36 kV-net en de 150/36 kV-transformatie in deze zone moeten verlichten.

- **Versterking van de transformatie naar 11 kV te Eeuwfeest**

Ter herinnering: de post Eeuwfeest wordt eveneens vanuit de post van Schaarbeek bevoorrad via een 11 kV-verbinding. Deze kabel begint tekenen van ouderdom te vertonen, wat een reëel risico voor de bevoorradingszekerheid met zich brengt, in het bijzonder bij een incident met een ander element van het net. Bovendien is deze 11 kV-kabel van een spanningsniveau dat gewoonlijk onder het beheer van de DNB valt, ook al blijft hij om historische redenen eigendom van de GTNB. Door deze verouderde kabel buiten gebruik te stellen en een nieuwe 36/11 kV-transformator te installeren, zou een 36 kV-verbinding gebruikt kunnen worden en zou de transformatie naar 11 kV in Schaarbeek verlicht kunnen worden.

4.2 Vervangingsinvesteringen

De in het vorige plan tegen 2011 voorziene investeringen blijven actueel, alleen is de timing van sommige projecten ietwat gewijzigd. Deze wijziging houdt voornamelijk verband met de synergie met de versterkingsprojecten (zie punt 4.1 van dit advies). We hebben het hier dan hoofdzakelijk over de renovatie van de middenspanningscabine van Pacheco. Zoals gepreciseerd bij punt 3.2 van dit advies, werd de renovatie van de 11 kV-cabine te Pacheco immers uitgesteld tot 2013 in afwachting van de werken ter versterking van deze post door de installatie van een nieuwe 150/11 kV-transformator.

5 Planning tegen 2018

Zoals voor de vorige investeringsplannen en in overeenstemming met artikel 12, §2 van de elektriciteitsordonnantie, werkte de GTNB, voor een periode van 7 jaar, netontwikkelingsprojecten tegen 2018 uit. Sommige van deze projecten werden al toegelicht in de vorige investeringsplannen en blijven dus actueel, terwijl andere betrekking hebben op nieuwe of opgegeven pistes die voortvloeien uit de langetermijnstudie van het gewestelijk transmissienet.

5.1 Gehandhaafde investeringspistes

- **Bevestiging van de toekomstige evolutie van de posten Wiertz en Naples**

Teneinde tegemoet te komen aan het groeiende verbruik in de zone rond de posten Wiertz en Naples, weerhield de GTNB, in overleg met de Brusselse DNB, de oplossing die het mogelijk maakt om een technisch-economisch optimum te realiseren voor beide partijen. Zo werd beslist tot een belastingoverheveling van 6 MVA vanuit de post Napels naar de post Wiertz die geniet van een direct door 150 kV bevoorradate transformatie naar middenspanning, die ook werd uitgevoerd. Voor deze overheveling werden er technisch-economische redenen aangevoerd, aangezien een deel van de belasting van de post Naples met 5 kV bevoorradat wordt.

Op termijn zal de volledige belasting van dit 5 kV-netwerk bevoorradat worden vanuit Wiertz en zal het 5 kV-injectiepunt verdwijnen. Door de volledige conversie van het 5 kV-net naar een 11 kV-net zal de bestaande transformator die op het einde van zijn levensduur is (36/6 kV van 12 MVA), vervangen kunnen worden door een 36/11/5 kV-transformator van 25 MVA die echter kan worden overbelast tot 30 MVA. In elk geval is er in dit stadium van het project nog geen enkele planning opgemaakt voor de uitvoering van deze werken.

- **Versterking van de transformatie naar 11 kV te Pacheco**

Deze investeringspiste is voorzien in het kader van het tweede deel van de weerhouden oplossing voor de bevoorradingsproblematiek van de Vijfhoek (centrum van Brussel). De evolutie van het verbruik in het centrum van Brussel, ter hoogte van de 36 kV-deelnetten Helihaven-Molenbeek en Relegem-Schaarbeek, zal op termijn namelijk tot een verzadiging van het 36 kV-net en een transformatie naar middenspanning in deze zone leiden. Het 1ste deel van de weerhouden oplossing voor dit probleem werd in 2009 uitgevoerd door de creatie van een nieuwe 150/11 kV-post van 50 MVA ter hoogte van de Helihaven. In het kader van het tweede deel van deze oplossing voorziet de GTNB de installatie van een nieuwe 150/11 kV-transformator te Pacheco die via een 150 kV-kabel met de nieuwe post Keizer Karel verbonden zal worden (zie punt 4.1 van dit advies). Deze keuze is ingegeven door de gunstige ligging van deze post in het netwerk, de lokalisering van het verbruik en de technische uitbreidingsmogelijkheden. Niettemin hangt de timing voor de uitvoering van dit project in aanzienlijke mate af van het renovatieproject van het administratief centrum en de verschillende voorafgaande toelatingen.

5.2 Opgegeven investeringspistes

In de vorige investeringsplannen had de GTNB de versterking van zijn 36 kV-net in de zone Zaventem bepleit om tegemoet te komen aan de vooruitzichten met betrekking tot de evolutie van het verbruik rond deze zone. De initiële oplossing voorzag de creatie van een nieuwe 150/11 kV-transformatiepost in Diegem, die via een 36 kV-verbinding met de post van Zaventem verbonden zou worden. In het voor de periode 2011-2018 voorgestelde investeringsplan stapt de GTNB voorlopig af van dit project ten gunste van een nieuwe investeringspiste omwille van het opduiken van nieuwe elementen, met name de evolutie van het verbruik in de zones van Zaventem en het centrum van Brussel. In het nieuwe investeringsplan wordt voorrang gegeven aan het oplossen van de knelpunten in het centrum van Brussel.

5.3 Nieuwe investeringspistes

Zoals gepreciseerd bij punt 5.2 van dit advies, zijn er nieuwe elementen opgedoken in verband met de behoeften aan capaciteit van het gewestelijke transmissienet, die de GTNB ertoe hebben aangezet om de initiële oplossing te herzien ten gunste van een nieuwe investeringspiste die het optimum biedt vanuit technisch-economisch standpunt gezien. De verwachte evolutie van het verbruik in de zone van Zaventem zou namelijk gewijzigd zijn, terwijl het groeipotentieel van de belasting zich meer in de noordoostelijke zone van Brussel zou concentreren.

Op basis van deze vaststellingen stelt de GTNB twee nieuwe pistes voor, die in samenspraak met de Brusselse DNB werden uitgewerkt:

- **Versterking van de bevoorrading van Zaventem**

De weerhouden oplossing om tegemoet te komen aan de stijging van het verbruik rond Zaventem, wordt in twee stappen voorzien. Eerst is het leggen van een 36 kV-kabel voor de bevoorrading van Zaventem vanuit Woluwe gepland. Daarna volgt dan de creatie van een nieuwe post om die van Zaventem te ontlasten, in de veronderstelling dat de verbruiksvraag dit vereist.

- **Versterking van het deelnet Buda-Schaarbeek**

Zoals gepreciseerd bij punt 4.1 van dit advies, voorzag de GTNB de installatie van een nieuwe 150/11 kV-transformatie van 50 MVA te Keizer Karel met een bevoorrading vanuit Schaarbeek via een 150 kV-kabel om het 36 kV-net te ontlasten en het hoofd te bieden aan de stijging van het verbruik in het centrum van Brussel (posten Voltaire, Keizer Karel en Scailquin). Deze oplossing zal aangevuld worden met een tweede 150 kV-kabel vanuit Woluwe.

6 Conclusies

Op basis van artikel 12 van de elektriciteitsordonnantie, heeft Brugel het investeringsplan bestudeerd, dat door de GTNB (ELIA) werd opgesteld om de continuïteit en betrouwbaarheid van de bevoorrading van haar gewestelijk transmissienet te garanderen.

De belangrijkste bestudeerde elementen van dit investeringsplan zijn de volgende:

1. Capaciteitsnoden en ingezette middelen:

De capaciteitsnoden van het gewestelijk transmissienet worden geïdentificeerd om voor een voortdurende afstemming te zorgen van de ter beschikking gestelde vermogensreserves op de evolutie van het verbruik. Hiertoe analyseert de GTNB eerst zijn net om de knelpunten te identificeren en bepaalt hij vervolgens, in samenspraak met de Brusselse DNB, de investeringen die nodig zijn om de vereiste capaciteit te herstellen. De evolutie van het verbruik wordt overwegend geschat op basis van door de DNB bezorgde gegevens en houdt alleen rekening met de natuurlijke toename van de vraag en met de gekende vermogens van belangrijke belastingen (> IMVA). Deze raming volstaat natuurlijk om de capaciteitsnoden van het Brusselse transmissienet op middellange termijn in te schatten en houdt dus geen rekening met de volledig nieuwe belastingen zoals de elektrische wagens. Het zou dan ook nuttig zijn om na te denken over manieren om de scenario's voor de ontwikkeling van dit type van wagen op middellange en lange termijn in het BHG, in deze raming te integreren.

2. Verouderde staat van het net en vervangingsbeleid:

Het door de GTNB uitgewerkte en geïmplementeerde vervangingsbeleid heeft tot doel de achteruitgang van de bestanddelen van zijn gewestelijk transmissienet te voorkomen om het te handhaven op een adequaat betrouwbaarheidsniveau. Dankzij de – voor de kabels en de posten – gebruikte methodologieën, kunnen de vervangingsbehoeften worden bepaald van de installaties, waar tussenkomsten nodig zijn. De prioriteiten worden vastgelegd in functie van de aard van de werken, het risico op defecten en het belang van de betrokken installatie. Deze werken worden over het algemeen verricht in synergie met de investeringen ter versterking van het net. Dit verklaart gedeeltelijk de vertragingen bij sommige geplande vervangingswerken. De aangehaalde oorzaken komen steeds terug en zijn over het algemeen te wijten aan beperkingen die verband houden met de coördinatie met andere ondernemingen van werken op de openbare weg en de administratieve vergunningen.

Om een beter beeld te krijgen van de verouderde staat van het gewestelijk transmissienet, vroeg BRUGEL, in haar vorig advies (advies-20091127-089), om informatie over de verouderde elementen die beoogd werden door de voorgestelde investeringen. Als antwoord op dit verzoek, nam de GTNB in Hoofdstuk 5 van het investeringsplan voor 2011-2018 een nieuwe sectie op, die gewijd is aan de opvolging van het vervangingsbeleid en waarin de informatie wordt verstrekt over de evolutie van de relatieve ouderdom van de uitrustingen van het net. BRUGEL is van mening dat deze gegevens, naar de geest, beantwoorden aan haar in voormeld advies geformuleerde verzoek.

Verder vroeg BRUGEL eveneens in haar vorig advies om informatie over de door deze investeringen beoogde hoeveelheden van uitrustingen om zich een beter beeld te kunnen vormen van het belang en het volume van de vervangingsinvesteringen. In een brief, ontvangen op 9 november 2010 (zie punt 1 van dit advies), antwoordde de GTNB op dit verzoek door de gevraagde gegevens te bezorgen. BRUGEL beschikt nog niet over de historiek van deze gegevens om er de nodige lessen uit te kunnen trekken.

3. Verwezenlijking en nastreving van doelstellingen op het vlak van veiligheid, betrouwbaarheid en kwaliteit:

Overeenkomstig artikel 12 §1 4° van de elektriciteitsordonnantie, bespreekt het investeringsplan ook de door de GTNB nagestreefde kwaliteitsindicatoren. De gegevens betreffende deze indicatoren werden reeds besproken in het advies van BRUGEL (advies-20100723-97) over de

kwaliteit van de dienstverlening van de GTNB voor 2009. In voormeld advies was BRUGEL van mening dat, ondanks de grootte van het gewestelijk transmissienet en het zeer beperkte aantal gebruikers dat erop is aangesloten, het toch de moeite loont om de gebruikte kwaliteitsindicatoren op te volgen om de tendensen van de geregistreerde evoluties in het oog te houden. Wanneer deze indicatoren de richtwaarden van de GTNB naderen of overschrijden, zouden er namelijk meer diepgaande analyses van de geregistreerde incidenten verricht moeten worden om adequate verbeteringsvoorstellen te kunnen doen.

4. Organisatie van de dispatching van de GTNB voor de zone Brussel:

BRUGEL heeft akte genomen van de nakende verdwijning van het Brussels gewestelijk dispatchingcentrum. BRUGEL betreurt het gebrek aan informatie hieromtrent, alsook het feit dat van deze wijziging geen gewag gemaakt wordt in het investeringsplan. BRUGEL vraagt zich af welke weerslag deze verdwijning zal hebben op de bevoorradingszekerheid: zal het Brussels Gewest van één enkel dispatchingcentrum afhangen, zoals aangekondigd in de brief van Elia van 19 november 2010? Zal deze beslissing geen bijkomende investeringen met zich brengen die niet hadden moeten worden voorzien, indien het gewestelijk dispatchingcentrum werd behouden?

BRUGEL stelt de Regering dan ook voor om het investeringsplan van ELIA voor de periode 2011-2018 goed te keuren.

* *

*